

Soesterbergstraat

Quicksan Ecologie in het kader van de Wet natuurbescherming

Aan

R. Huizinga, L. Den Os, M.Dekker,

Van

Ruud Hendriks

Collegiale toets

Olaf van Velthuisen

Datum

8 juli 2021

Versie

1

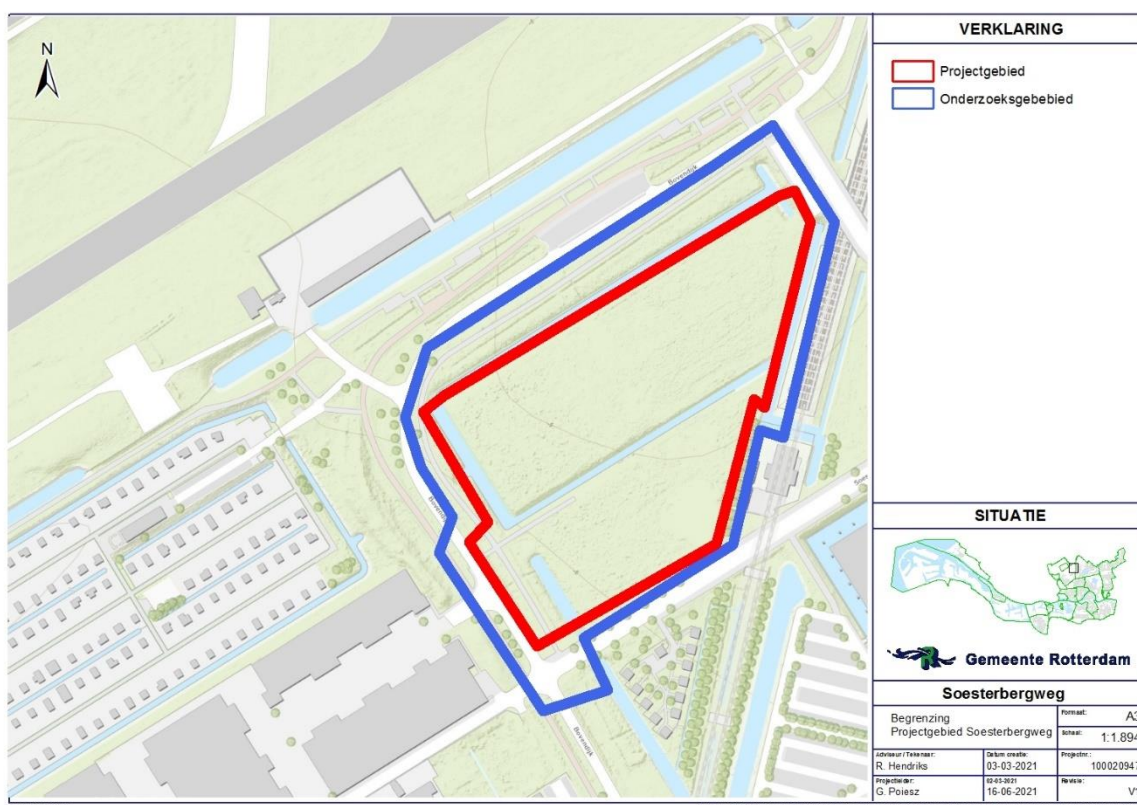
Inhoudsopgave

1	Locatie en voorgenomen werkzaamheden	4
2	Conclusies en adviezen	8
2.1	Conclusies	8
2.2	Adviezen	9
2.3	Ecologische kansen	10
3	Werkwijze	11
3.1	Doel van deze rapportage	11
3.2	Aanpak	11
4	Bureaustudie	12
4.1	Eerder uitgevoerd onderzoek	12
4.2	Rotterdamse natuurdatabase	12
4.3	Natura 2000-gebieden	13
4.4	Natuurnetwerk Nederland	14
4.5	Rotterdamse Natuurkaart	15
5	Resultaten	16
5.1	Flora	16
5.2	Vogels	17
5.2.1	Vogels met jaarrond beschermde nesten	17
5.2.2	Algemene broedvogels	18
5.3	Grondgebonden zoogdieren	19
5.4	Vleermuizen	19
5.5	Amfibieën	21
5.6	Reptielen	21
5.7	Vissen	21
5.8	Ongewervelden	22
5.9	Exoten	22
6	Referenties	24
7	Bijlages	25

1 Locatie en voorgenomen werkzaamheden

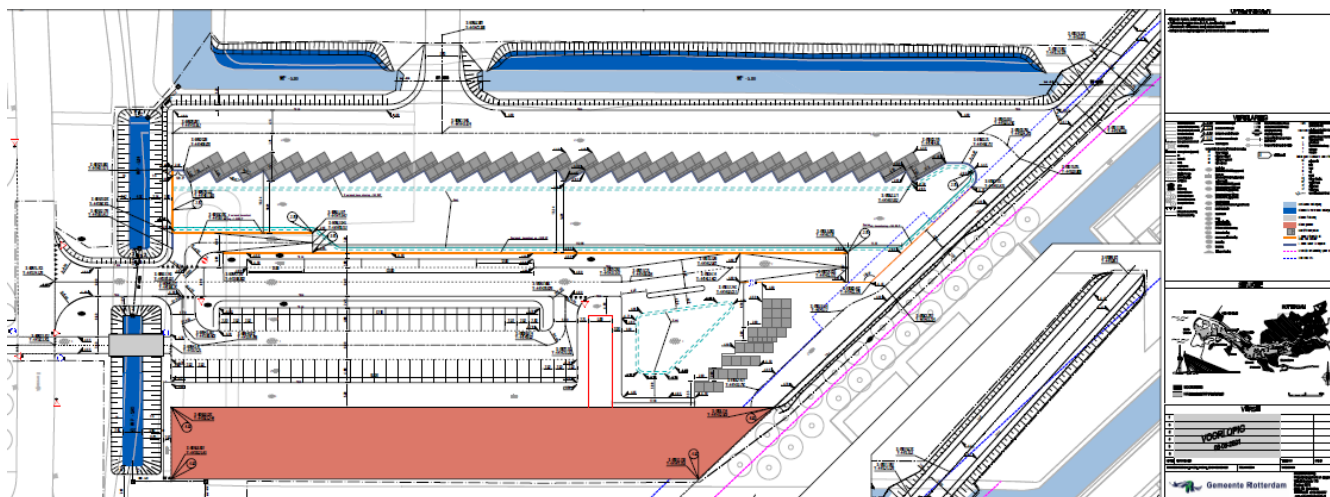
Het plangebied is gelegen tussen de Soesterbergstraat, Bovendijk en Teugeweg in Overschie. Het gebied wordt heringericht als milieustraat. Het zuidelijk gedeelte van het gebied ligt momenteel braak en bestaat uit een drassig grasland met stagnerend water. Het noordelijke gedeelte betreft de groundbank. Dit gebied wordt momenteel actief gebruikt. Het gebied bestaat uit hopen met grond. Aan de west- en noordrand van het gebied liggen bosplantsoenen met een wandelpad. Tussen het bosplantsoen en de in te richten percelen ligt een watergang. Ook het noordelijke en zuidelijk perceel worden gescheiden door een sloot. Het betreffende projectgebied is weergegeven in figuur 1.

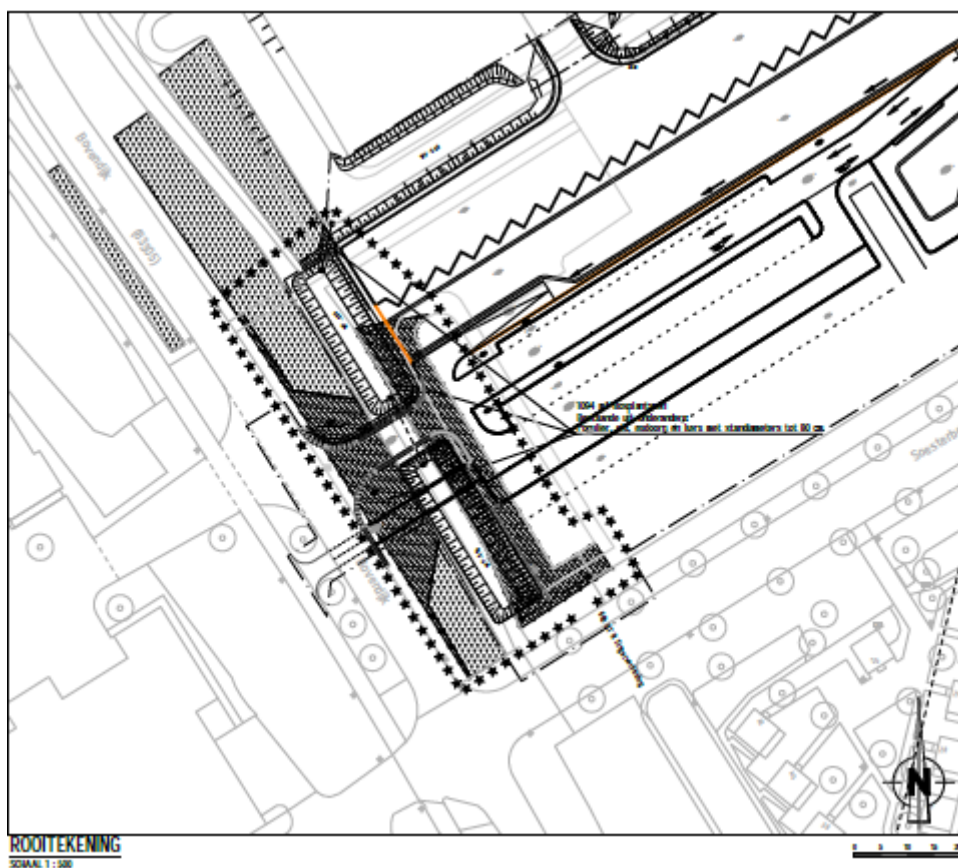
Figuur 1 Plangebied en onderzoeksgebied voor de toekomstige inrit van de milieustraat

De werkzaamheden bestaan uit het herinrichten van het zuidelijke perceel tot milieustraat. Hierbij worden bruggen gerealiseerd over de bestaande watergang die de percelen scheidt, alsmede het vergroten van het wateroppervlak. Aan de westzijde wordt een nieuwe toegangsweg gerealiseerd, hiervoor wordt een deel van de watergang gedempt en een duiker geplaatst. Om deze weg te realiseren worden het aanwezige bosplantsoen gekapt. Aan de westzijde wordt tevens een fietsbrug geplaatst. Ook over de sloot tussen de twee percelen worden twee bruggen gerealiseerd. Het ontwerp van de toekomstige bebouwing van de milieustraat is nog niet bekend. Wel dienen heiwerkzaamheden te worden uitgevoerd voor de toekomstige bouw en de aanleg van de bruggen. Voor het ontwerp is nog geen verlichtingsplanning opgesteld. De toekomstige inrichting van het terrein is weergegeven in

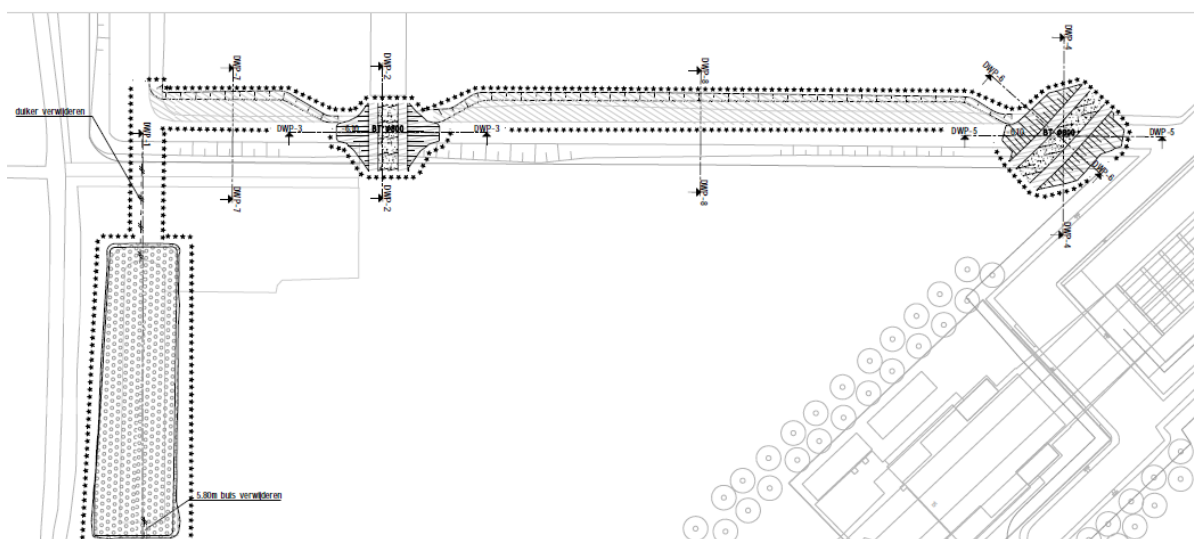
figuur 2 en het te rooien bosplantsoen is weergegeven in figuur 3. In figuur 4 is de verbreding van de watergangen aangegeven.

Figuur 2 Voorstel inrichtingsplan van het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied

Figuur 3 Rooitekening voor de aanleg van de inrit aan de westzijde van het projectgebied

Figuur 4 verbreding van de watergang aan de noordzijde van het zuidelijke perceel

In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) is het noodzakelijk om de mogelijke effecten van bovengenoemde werkzaamheden in kaart te brengen. Deze Quicksan Ecologie voorziet in deze noodzaak. Bij wijzigingen in de scope dient de ecooloog op de hoogte gebracht te worden. Deze wijzigingen kunnen invloed hebben op de conclusies.

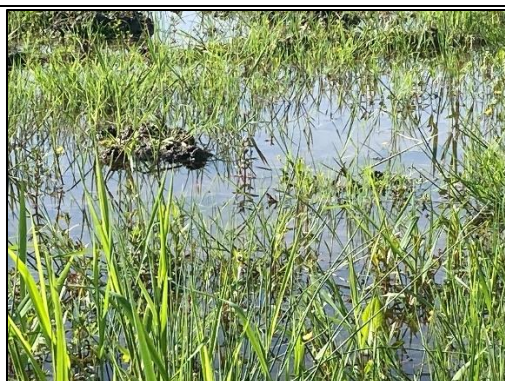
In figuur 5 tot en met 12 is het plangebied weergegeven zoals aangetroffen door de ecooloog tijdens het veldbezoek op 28 mei 2021.

Figuur 5 . Braakliggend kavel zuidkant van het projectgebied. Kijkrichting west.

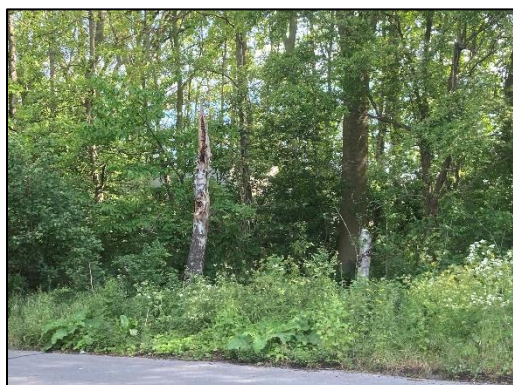
Figuur 6 Begroeide overkant bij de sloot die de scheiding vormt tussen noordelijk en zuidelijk perceel. Kijkrichting noordwest

Figuur 7 Stagnerend water op het braakliggende zuidelijke perceel

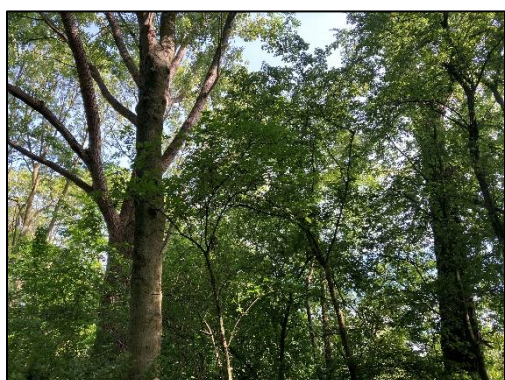
Figuur 8 Te rooien bosrand met uitzondering van de Kastanje op de voorgrond. Kijkrichting noord

Figuur 9 Te rooien bosplantsoen. Kijkrichting oost

Figuur 10 Te rooien bosplantsoen. Kijkrichting noordoost

Figuur 11 Te rooien bosplantsoen kijkrichting oost

Figuur 12 Te behouden bosplantsoen aan de noordzijde van de grondbank. Kijkrichting west.

2 Conclusies en adviezen

Op basis van de uitgevoerde bureaustudie en het veldbezoek zijn de waarnemingen geïnterpreteerd. Uit de resultaten van de bureaustudie en het locatiebezoek zijn conclusies getrokken en wordt advies gegeven over de te nemen vervolgstappen. Onderstaande conclusies en adviezen zijn hierop gebaseerd, alsmede getoetst aan de huidige wet- en regelgeving (Bijlage 1 en Bijlage 2).

2.1 Conclusies

In Tabel 1 is aangegeven welke beschermde gebieden aanwezig zijn en/of effecten worden verwacht. Eventuele vervolgstappen zijn benoemd.

Tabel 1. Effecten op beschermde gebieden.

Beschermde gebied	Afstand tot plangebied	Verwacht effect?
NNN	± 2 kilometer (Dichtstbijzijnde gebied: Polder Schieveen)	Nee
Natura 2000	Ruim 10 kilometer (Dichtstbijzijnde niet-stikstofgevoelig gebied: Boezems Kinderdijk)	Nee
	Ruim 16 kilometer (Dichtstbijzijnde stikstofgevoelig gebied: Biesbosch)	Nee
Rotterdamse Natuurkaart	±0 m (Dichtstbijzijnde gebied: Groene wijk-dooradering)	Nee

In tabel 2 Tabel 2 is aangegeven welke beschermde soorten verwacht worden in het onderzoeksgebied, of nader onderzoek benodigd is en of ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd is.

Tabel 2. Effecten op beschermde soorten in het onderzoeksgebied.

Soortgroep	Beschermde Soorten?	Nader onderzoek? (planning)	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
Vleermuizen	Ja, mogelijk verblijfplaatsen (bomen), vliegroutes en foerageergebied (art. 3.5 Wnb)	Nee, de locatie betreft geen essentiële vliegroute of foerageergebied. De potentiële verblijfplaatsen bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.	Nee, mits uitstraling door verlichting wordt voorkomen
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nee	Nee	Nee
Algemene Broedvogels	Ja, nest aanwezig binnen het te rooien gebied van mogelijk	Nee, er zijn voldoende alternatieven voor categorie 5 soorten.	Nee, indien voldaan wordt aan art. 3.1 Wnb. Dit is mogelijk door buiten het broedseizoen te werken (globaal tussen 1 maart – 31 juli). Het broedseizoen is afhankelijk van de

Soortgroep	Beschermde Soorten?	Nader onderzoek? (planning)	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
	categorie 5 soort. Tevens geschikt voor algemene broedvogels (art. 3.1 Wnb)		weerstandigheden en de betreffende soort.
<i>Overige strikt beschermde soorten (amfibieën, grondgebonden zoogdieren, reptielen, ongewervelden)</i>	Nee	Nee	Beschermde soorten binnen deze soortgroepen worden op basis van verspreiding en biotoop niet verwacht in het onderzoeksgebied.
<i>Vrijgestelde Grondgebonden zoogdieren en Amfibieën</i>	Mogelijk vrijgestelde soorten zoals: egel, bosmuis, bruine kikker en gewone pad. (art. 1.11 Wnb)	Nee	Nee. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Dit is mogelijk door vanuit één kant te werken, zodat dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen.
<i>Vissen</i>	Mogelijk algemeen voorkomende vissoorten	Nee	Nee. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Bij te dempen sloten dienen deze leeggevestigd te worden en de vissen overgezet te worden naar geschikt leefgebied. Voor overige werkzaamheden geldt dat dit is mogelijk is door vanuit één kant te werken, zodat dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen.
<i>Flora</i>	Nee	Nee	Nee

2.2 Adviezen

Vleermuizen

Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen in het onderzoeksgebied aanwezig. Deze bomen bevinden zich in het bosplantsoen aan de noordzijde van het projectgebied. Momenteel zijn er geen plannen om deze bomen te rooien. Wel dient rekening gehouden te worden met mogelijk verstoring door verlichting bij het huidige gebruik van het gronddepot alsmede het toekomstige gebruik als milieustraat. Indien verstoring door verlichting niet kan worden voorkomen dient nader onderzoek te worden gedaan naar de mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen.

Verblijfplaats:

- Bespreek met een stadsecoloog op welke manier de verlichting aangepast kan worden nabij de bomen.
- Werk niet tussen zonsondergang en zonsopkomst.

Verder dienen ten minste de volgende maatregelen genomen te worden:

- Er dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen, ter bescherming van algemene broedvogels (artikel 3.1 Wnb). Het rooien van bomen en struiken en overige werkzaamheden met negatieve effecten op het aanwezige groen, dienen buiten het vogelbroedseizoen uitgevoerd te worden. Het broedseizoen loopt globaal van 1 maart tot 31 juli, maar kan per jaar enigszins verschuiven afhankelijk van de weersomstandigheden.
- Er dient rekening gehouden te worden met algemene vissoorten bij het (deels) dempen van sloten. Dit kan door vissen weg te vangen en op nieuw uit te zetten in het gebied.
- Er dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Dit is mogelijk door vanuit één kant te werken, zodat dieren de kans krijgen om zich veilig te verplaatsen. Gezien de ligging van de bosplantsoenen met wegen aan de west- en zuidkant en een watergang na aan de oostkant dient van zuid na noord gewerkt te worden.

2.3 Ecologische kansen

Hieronder staan enkele ecologische kansen c.q. maatregelen beschreven. Deze maatregelen zijn in lijn met de natuurdoelen van de gemeente Rotterdam, waaronder de vergroeningsopgave en het streven naar meer biodiversiteit, natuurbeleving en klimaatadaptatie. Spreek met een ecooloog om deze tips effectief toe te passen in het project.

- Behoud zoveel mogelijk het aanwezige groen en voeg openbaar groen toe waar mogelijk;
- Creëer een doorlopende groenstructuur en gebruik verschillende vegetatietypen;
- Kies voor bloem-, bes- en zaaddragende bomen en struiken, en pas inheemse soorten toe;
- Kies voor variatie/diversiteit van soorten (bijv. verschillende soorten bomen i.p.v. één soort);
- Draag zorg voor een goede (doorlaatbare) bodemstructuur.
- Houd rekening bij de inrichting van de milieustraat met de kansen voor natuur door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers te realiseren en de toekomstige bebouwing natuur inclusief te bouwen.

Spreek met de betrokken stadsecoloog om deze kansen nader uit te werken in het project.

3 Werkwijze

3.1 Doel van deze rapportage

Bij ruimtelijke ontwikkelingen waarbij er sprake is van ingrepen als sloop, bouw, herinrichting en kap van bomen e.d., dient altijd getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. Om mogelijke effecten van de werkzaamheden in beeld te brengen, dient voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden een Quickscan Ecologie uitgevoerd te worden. Het doel van dit onderzoek is om een uitspraak te doen of, en zo ja, in welke mate, de voorgenomen werkzaamheden conflicteren met verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, om zo overtredingen omtrent deze Wet te voorkomen. Er wordt gekeken naar de aanwezigheid van door de Wet natuurbescherming beschermde natuurwaarden (flora en fauna) in en rond het onderzoeksgebied. Tevens dient er bepaald te worden wat de invloed van de werkzaamheden is op eventueel aangetroffen soorten. In dat kader is deze Quickscan Ecologie uitgevoerd. Daarnaast worden eventuele vervolgstappen aangegeven die benodigd zijn alvorens het werk uit te mogen voeren. Deze Quickscan Ecologie kan ook gebruikt worden als onderbouwing bij eventuele vergunningsaanvragen, zoals een kapvergunning (WABO). Het onderzoek dient dan als bijlage meegezonden te worden naar het bevoegd gezag. Ten slotte worden ecologische kansen benoemd voor het onderzoeksgebied.

3.2 Aanpak

Deze Quickscan Ecologie (QE) is een oriënterend onderzoek naar de effecten op flora, fauna en natuurgebieden die bescherming genieten vanuit de Wet natuurbescherming. Het onderzoek bestaat uit 2 delen:

1. Bureaustudie, waarbij wordt gekeken of er eerdere onderzoeken op de locatie bekend zijn en of er waarnemingen van beschermde soorten in de Rotterdamse natuurdatabase zijn opgenomen. Verder wordt ook gekeken naar eventueel aanwezige beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden en Natuur Netwerk Nederland (NNN)).
2. Locatiebezoek, met als doel een inschatting te maken van de potentie van de locatie voor beschermde soorten (Wnb) op basis van waarnemingen, aanwezige biotopen en beoordeling van bebouwing. Het locatiebezoek is een momentopname en heeft nadrukkelijk niet het karakter van een volledige veldinventarisatie.

De bevindingen zijn vastgelegd in deze rapportage, waarin de volgende onderdelen te vinden zijn:

- Een beknopte samenvatting van relevante eerdere onderzoeken op de locatie
- Een uitsluit van de database met waarnemingen van beschermde soorten (Wnb)
- Een verslag van het locatiebezoek waarbij per soortgroep aangegeven wordt welke soorten aanwezig kunnen zijn en of effecten worden verwacht.
- Advies over benodigde vervolgstappen

Bij het opstellen van dit rapport zijn de voorgenomen (mogelijke) werkzaamheden getoetst aan de van kracht zijnde natuurwetgeving. Een uitleg van de verschillende onderdelen van de huidige wet- en regelgeving is te vinden in Bijlage 1 en Bijlage 2.

4 Bureaustudie

4.1 Eerder uitgevoerd onderzoek

Eerder is voor dit onderzoeksgebied een aantal rapporten en andere documenten opgesteld, hieronder weergegeven in volgorde van tijd.

- Hendriks, R. Rooiwerkzaamheden Soesterbergstraat, ecologische quickscan in het kader van wet Natuurbescherming, gemeente Rotterdam. *Conclusies en adviezen: Noordelijk gedeelte van bosplantsoen potentieel geschikt verblijfplaats voor vleermuizen. Toekomstige milieustraat geschikt voor algemene broedvogels en zoogdieren.*

- Heuvelman, P. Quickscan toekomstige locatie Grond en reststoffenbank depot RMO Soesterbergstraat, 30 mei 2017, Gemeente Rotterdam. *Conclusie en adviezen: Geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en leefgebied voor vogels, zoogdieren en insecten. Rooi werkzaamheden uitvoeren in de periode november – februari met een gedragscode. Bij dempen van sloten de aanwezige vissen en amfibieën wegvangen en uitzetten.*

Heuvelman P. Omgang met oeverwaluwen op terrein Teugeweg/Soesterbergstraat, 30 mei 2018, Gemeente Rotterdam. *Conclusie en adviezen: In het gebied zijn meerdere nestlocatie van oeverwaluw aanwezig. De werkzaamheden dienen hierop te worden aangepast*

- de Boer R.A. WNB-onderzoek RMO-locatie Soesterbergstraat, 8 november 2018, Bureau Stadsnatuur. *Conclusie en adviezen. Er bevindt zich een bezet nest van een buizerd in het plangebied. Er is geen essentiële gebied functie voor vleermuizen. Er is heeft een kolonie oeverwaluw gebroed. Het eventueel wegnemen van buizerdnest is ontheffingsplichtig*

- Langstraat, Buizerdonderzoek Soesterbergstraat te Rotterdam, 25 mei 2020, By Nature. *Conclusie en adviezen: In 2020 is geen vaste rust- en verblijfplaats van buizerd aanwezig in het projectgebied. Het nest uit 2018 is niet meer aanwezig. Het gebied functioneert wel als foerageergebied voor buizerd.*

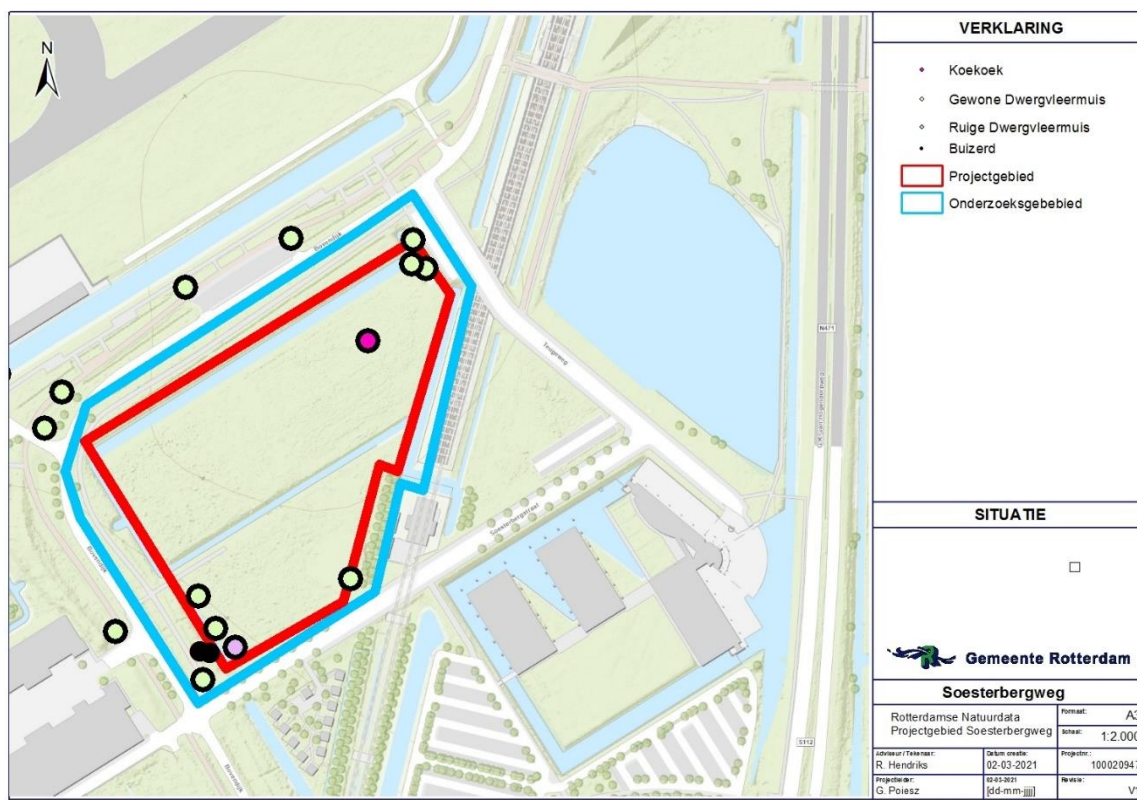
- van der Gaag, D. Proces-verbaal van bevindingen broedvogelinspectie metingen aan de Soesterbergstraat, 10 augustus 2020, Gemeente Rotterdam. *Conclusie en adviezen: Er zijn 3 locaties met kleine karekiet waargenomen. Het gaat om jonge vogels daarom is een verstoringzone van 10 meter genomen. Overige vogels mest nest indicierend gedrag zijn niet aangetroffen.*

Relevante informatie uit recente onderzoeken in de omgeving van het onderzoeksgebied: Uit bovengenoemde eerdere onderzoeken blijkt dat het gebied mogelijk geschikt is voor niet jaarrond beschermde broedvogels. Daarnaast is in 2018 een jaarrond beschermd buizerdnest waargenomen in de houtsingel ten westen van het projectgebied. Dit nest is bij meer recente inventarisaties en veldbezoeken niet opnieuw aangetroffen. Het gebied functioneert op basis van eerdere onderzoeken wel als foerageergebied voor buizerd en vleermuizen. Voor vleermuizen geldt dat het gebied geen essentieel foerageergebied betreft. Het noordelijke bosplantsoen is mogelijk geschikt als verblijflocaat voor vleermuizen.

4.2 Rotterdamse natuurdatabase

Alle door de gemeente Rotterdam beheerde openbare ruimtes worden eens in de 3 jaar geïnventariseerde op wettelijk beschermde soorten planten en dieren (Wet natuurbescherming) en op Rode lijst soorten (aandachtsoorten). De ingewonnen gegevens zijn opgenomen in de Natuurdatabase, welke is ontsloten via het gemeentelijke GisWeb. Naast de inventarisatiegegevens

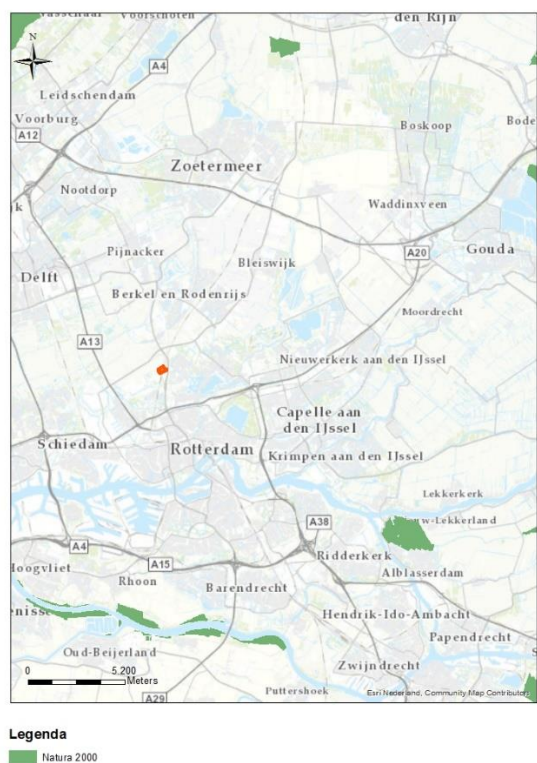
van het Rotterdamse beheergebied zijn in deze database ook waarnemingen uit inventarisaties in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen opgenomen. Door de methode van dataverwerking is er sprake van 'open vlekken', locaties waar geen onderzoek is uitgevoerd. Hierdoor biedt de data dus geen dekkend beeld van de in Rotterdam aanwezige natuurwaarden. Het ontbreken van waarnemingen betekent daarom niet er geen natuurwaarden aanwezig zijn, maar eerder dat er (in de afgelopen 3 jaar) geen onderzoek is uitgevoerd. Op basis van de Rotterdamse natuurdata zijn waarnemingen in projectgebied van buizerd en gewone dwergvleermuis. In de directe omgeving zijn tevens waarnemingen bekend van rosse vleermuis, laatvlieger, ransuil, koekoek, vleeskleurige orchis en rietorchis bekend. De gegevens van de Rotterdamse Natuurdata zijn weergegeven in figuur 13.

Figuur 13 Natuurdata Rotterdam met betrekking tot het projectgebied

4.3 Natura 2000-gebieden

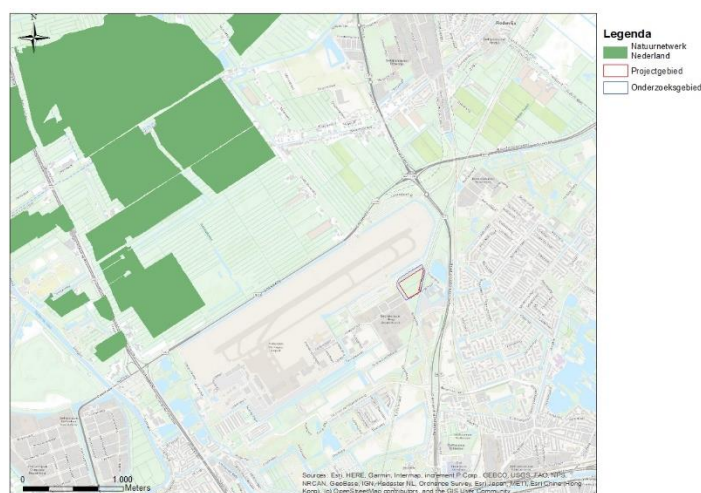
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Boezems Kinderdijk, ligt op ruim 10 kilometer afstand van de ontwikkellocatie (figuur 14). Gezien de afstand en het lokale karakter van de ingreep, worden er geen effecten verwacht op dit Natura 2000-gebied. Daarbij is het gebied Boezems Kinderdijk geen stikstofgevoelig gebied, waardoor effecten van stikstofdepositie uit te sluiten zijn. Echter, op 16,7 kilometer afstand van de locatie ligt de Biesbosch, dit Natura 2000-gebieden is wel stikstofgevoelig. Gezien de aard en omvang van de geplande ontwikkelingen binnen het onderzoeksgebied kunnen effecten door stikstofdepositie op voorhand uitgesloten worden.

Figuur 14 Ligging projectgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied

4.4 Natuurnetwerk Nederland

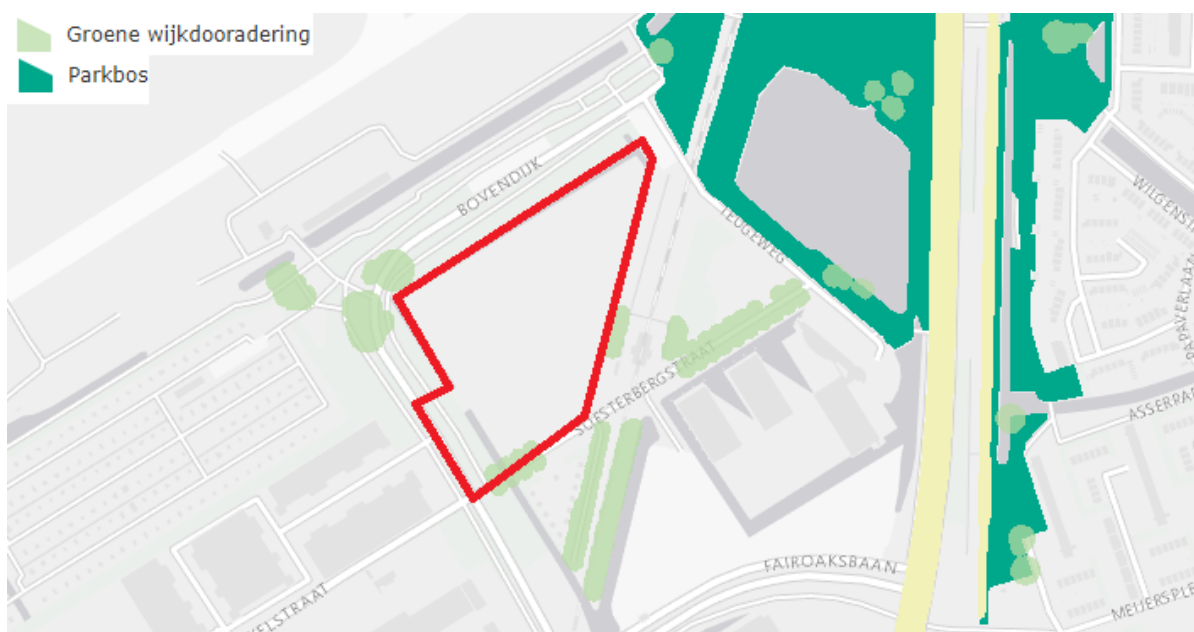
Het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (figuur 15) gebied vormt de polder Schieveen. Het onderzoeksgebied ligt op circa 2 kilometer van het projectgebied. Directe effecten worden daarom uitgesloten. Vervolgstappen zijn daarom niet nodig.

Figuur 15 Ligging planlocatie ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland

4.5 Rotterdamse Natuurkaart

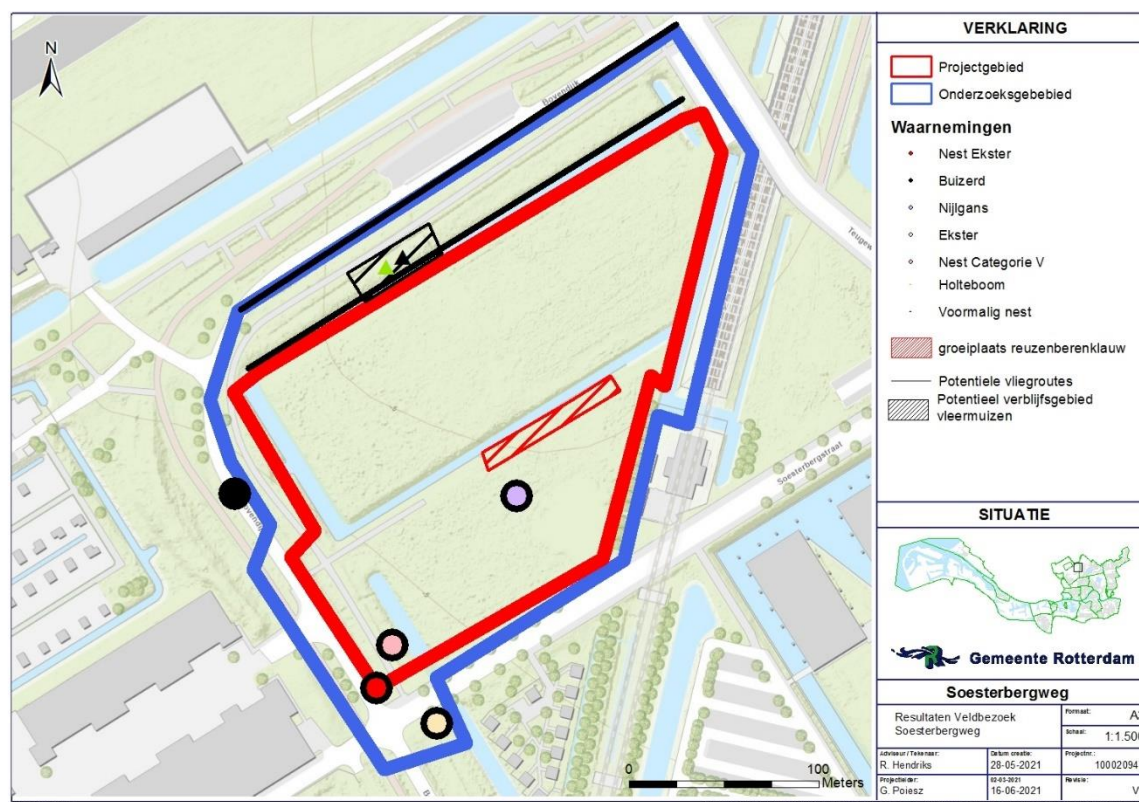
Langs de randen van het projectgebied liggen enkele onderdelen die aangewezen zijn op de Rotterdamse Natuurkaart als groene wijkdooradering (figuur 16). Het betreft de linden langs de spoorlijn en de Kastanjes aan de Soesterbergweg gelegen buiten het bosplantsoen. Deze zijn geen onderdeel van het te rooien gebied. Een effect op de groene wijkdooradering wordt dan ook uitgesloten.

Figuur 16 Ligging project gebied met betrekking tot de Natuurkaart Rotterdam

5 Resultaten

De projectlocatie is bezocht op donderdag 28 mei 2021. De temperatuur bedroeg circa 15 graden Celsius met een heldere lucht en zon, de windkracht bedroeg 1 bft. Het volledige gebied is bezocht en visueel beoordeeld op basis van potentieel geschikt biotoop en waarnemingen. In dit hoofdstuk is beschreven per soortgroep of deze zijn aangetroffen of zijn te verwachten. In figuur 17 zijn de belangrijkste onderzoeksresultaten weergegeven.

Figuur 17 Resultaten veldbezoek

5.1 Flora

Resultaten

Er zijn tijdens het locatiebezoek geen beschermde soorten aangetroffen. De bosplantsoenen in het plangebied bestaat uit onder andere populier, es, els en kers. Er is tevens ondergroei aanwezig. Het aangrenzende terrein betreft een braakliggend terrein met algemene kruidensoorten zoals scherpe boterbloem en rode klaver. De nattere delen en oevers zijn vooral begroeid met riet. Lokaal is er sprake van jonge opschot van bramen. In het gebied zijn geen muren en stenen kades aanwezig en is derhalve ongeschikt voor beschermde muurplanten. Op basis van de aangetroffen vegetatietypen zijn geen beschermde planten te verwachten.

Effecten

Er zijn geen beschermde planten aangetroffen binnen het onderzoeksgebied en deze worden ook niet verwacht. Effecten zijn daarmee uitgesloten.

Vervolgstappen

Er worden geen effecten verwacht. Vervolgstappen zijn daarom niet benodigd.

5.2 Vogels

5.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Resultaten

In het bosplantsoen in het te rooien gebied staan een aantal bomen welke mogelijk geschikt zijn voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals sperwer, buizerd en boomvalk (art. 3.1 Wnb cat. 4) In het verleden (Boer, 2018) is een jaarrond beschermd buizerdnest aangetroffen in het te rooien bosplantsoen. Dit nest is in 2020 (Langstraat, 2020) niet opnieuw aangetroffen. Aan de noordrand van het onderzoeksgebied is een voormalig nest aangetroffen. Dit betreft mogelijk een oud nest van een buizerd. Het nest bevond zich laag bij de grond in afgebroken takken. Mogelijk is het nest bij het afbreken van deze takken naar beneden gekomen. Het nest is niet (meer) geschikt als jaarrond nest voor de buizerd. Het aangetroffen oude nest is weergegeven in figuur 18. (Hendriks 2021). Tijdens het laatste veldbezoek is het ongeschikte nest opnieuw aangetroffen. Zowel tijdens het veldbezoek in februari 2021 als in mei 2021 is een foeragerende buizerd waargenomen.

Figuur 18 Gedetailleerde foto van na beneden gekomen voormalig nestlocatie van mogelijk buizerd (februari 2021)

Het gebied is ongeschikt voor jaarrond beschermde nesten van gebouw bewonende vogels zoals huismus en gierzwaluw.

Effecten

De bosplantsoenen langs de randen van het onderzoeksgebied zijn mogelijk geschikt als nestlocatie voor jaarrond beschermde soorten vogels. Tijdens het locatiebezoek zijn echter geen nestlocaties van jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Er zijn dan ook geen effecten te verwachten op jaarrond beschermde nesten.

Vervolgstappen

Er worden geen effecten verwacht. Vervolgstappen zijn daarom niet benodigd.

5.2.2 Algemene broedvogels

Resultaten

Het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels en categorie 5 soorten. Dit zijn soorten waarbij in uitzonderlijke gevallen bij zwaarwegende ecologische redenen het nest jaarrond beschermd is. De projectlocatie is geschikt voor dergelijke categorie 5 soorten (art. 3.1 Wnb). Het bosplantsoen is geschikt voor algemene broedvogels zoals merel en winterkoning. Tijdens het veldbezoek is nestindicerend gedrag aangetroffen van eksters. Dit betreft een categorie 5 soort. Door de dichte begroeiing is het betreffende nest niet aangetroffen. Tijdens eerder bezoek in maart 2021 is een potentieel categorie 5 nest aangetroffen (zie figuur 19). Omdat er voldoende andere geschikte bomen aanwezig zijn en blijven betreft het hier geen jaarrond beschermt nest. Tijdens het veldbezoek zijn in het bosplantsoen ekster, merel, heggenmus en grote bonte specht waargenomen. De aangrenzende sloot en het aangrenzende braakliggende terrein zijn geschikt voor algemene broedvogels. Tijdens het veldbezoeken zijn er nijlganzen waargenomen.

Figuur 19 Potentieel categorie 5 nest in het te rooien gebied. Kijkrichting zuidoost (maart 2021)

Effecten

Wanneer er gerooid wordt in het broedseizoen kunnen nesten worden vernietigd en verstoord. De nesten van categorie 5 soorten en algemene broedvogels zijn alleen beschermd wanneer deze in

gebruik zijn als broedlocatie. Dit is voornamelijk het geval tijdens het broedseizoen (globaal tussen 1 maart en 31 juli). De periode van het broedseizoen is afhankelijk van de weersomstandigheden en betreffende soort.

Vervolgstappen

Vervolgstappen zijn niet benodigd indien de volgende maatregel getroffen wordt:

- Werkzaamheden aan en nabij vegetatie dient te gebeuren buiten het broedseizoen van vogels (ca. 1 maart – 31 juli).

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten

Het onderzoeksgebied bestaat uit een bosplantsoen met een aangrenzend braakliggend terrein. Er is slechts in beperkte mate ondergroei aanwezig in het bosplantsoen. Beschermde soorten zoals steenmarter, noordse woelmuis en bever komen niet in de directe omgeving van het projectgebied voor. Het projectgebied betreft een bosplantsoen, de groundbank en een braakliggend grasland. Dit is ongeschikt voor de steenmarter vanwege gebrek aan dekking. De noordse woelmuis komt voor in natte gebieden met rietvegetaties en weinig verstoring. Het projectgebied voldoet niet aan deze eisen daarnaast is in de nabije omgeving geen populatie aanwezig. Het biotoop is ongeschikt voor de bever aangezien deze soort voorkomt in gebieden met de overgang tussen bos en rivieren of beken. Het bosplantsoen zijn mogelijk geschikt voor algemene grondgebonden zoogdieren zoals bosmuis en egel. Het braakliggende grasland is mogelijk geschikt voor algemene grondgebonden zoogdieren zoals konijn, vos en muizensoorten.

Effecten

Bij het werken in of aan het bosplantsoen kan potentieel leefgebied van algemene soorten verloren gaan. Tevens kunnen soorten zoals de egel, en muizen verstoord en/of gedood worden door werkzaamheden binnen het gehele onderzoeksgebied.

Vervolgstappen

Er dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Dit is mogelijk door o.a. werkzaamheden uit te voeren vanuit één kant, zodat dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen naar een veilige omgeving. Hierbij dient gewerkt te worden vanuit het zuiden naar het noorden. Dit biedt de eventueel aanwezige dieren vluchtkansen naar het bosplantsoen aan de noordkant.

5.4 Vleermuizen

Resultaten

Verblijfplaatsen: Tijdens eerder veldonderzoek zijn geen mogelijk geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen onderzocht (Heuvelman, 2017) (Boer, 2018). Tijdens het veldonderzoek in februari 2021 zijn bomen met spleten en (specht)gaten aangetroffen aan de noordzijde van het gebied (zie figuur 20 en 21). Deze zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen als gewone- en ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. In de delen van het bosplantsoen waar rooiwerkzaamheden zijn gepland zijn tijdens het veldbezoek geen geschikte bomen met holten voor vleermuizen gevonden.

Figuur 20 Boom met duidelijke gaten in de stam in het noorden van het onderzoeksgebied, mogelijk is deze geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen

Figuur 21 Aanwezige boom aan de noordzijde van het gebied met mogelijke geschikte holtes en spleten voor verblijfplaatsen van vleermuizen

Foerageergebied: Het gehele onderzoeksgebied biedt geschikte foerageermogelijkheden voor vleermuizen. Tijdens eerder vleermuisonderzoek zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis foeragerend waargenomen. Het gebied betreft echter geen essentieel foerageergebied (Boer, 2018). In de directe omgeving zijn locaties met vergelijkbare omstandigheden aanwezig en daarmee dus voldoende alternatief foerageergebied.

Vliegroute: De bomenrij aan de west- en noordzijde van het onderzoeksgebied zijn mogelijk geschikt als vliegroute voor soorten als gewone- en ruige dwergvleermuis alsmede rosse vleermuis. Bij eerder uitgevoerd vleermuisonderzoek is aangetoond dat deze vliegroutes geen essentiële vliegroutes functie hebben (Boer, 2018).

Effecten

Verblijfplaats: De mogelijke verblijflocaaties voor vleermuizen bevinden zich buiten het te rooien gebied er is dan ook geen effect te verwachten van het rooien. Om verstoring van de potentiële verblijflocaaties te voorkomen dient lichtuitstraling richting de mogelijke verblijfplaatsen vanaf het gronddepot of de milieustraat ten alle tijden te worden voorkomen.

Foerageergebied: Het projectgebied is mogelijk geschikt als foerageergebied. Op basis van eerder onderzoek is vastgesteld dat het geen essentieel foerageergebied betreft. Er is voldoende alternatief en gelijkwaardig foerageergebied aanwezig.

Vliegroute: Mogelijk wordt de bosrand gebruikt als vliegroute door vleermuizen. Echter is bij eerder onderzoek aangetoond dat dit geen essentiële vliegroute betreft. Omdat deze bosrand gelegen is nabij de mogelijke verblijfplaatsen is het gebruik van de bosrand aan de noordzijde als vliegroute niet uit te sluiten. Om verstoring van de mogelijke verblijfplaatsen en vliegroute te voorkomen dient uitstraling van licht na het noordelijke bosplantsoen ten alle tijden te worden voorkomen.

Vervolgstappen

Er zijn geen vervolgstappen nodig. Mits uitstraling van licht ten alle tijden voorkomen wordt. Dit kan door te werken tussen zonsopgang en zonsondergang en door verlichting van het gronddepot en de milieustraat van het bosplantsoen af te richten.

5.5 Amfibieën

Resultaten

Het braakliggend terrein heeft veel stagnerend water en beperkt ontwikkelde vegetatie. Het gebied is daarmee uitermate geschikt voor de strikt beschermde rugstreeppad. Deze soort wordt hier niet verwacht aangezien het verspreidingsgebied van de deze soort vooral gelegen is in de duinen van Hoek van Holland en de havengebieden. De soort is op of nabij de projectlocatie nog nooit waargenomen (NDFF, gemeente Rotterdam). Het projectgebied is geschikt voor algemeen voorkomende en vrijgestelde amfibieën. Aan de rand van het gebied zijn watergangen aanwezig, die niet voorzien zijn van beschoeiing. Daarnaast is het braakliggende gebied geschikt voor amfibieën.

Effecten

Er zijn geen strikt beschermde amfibieën aangetroffen in/nabij de watergangen en deze worden ook niet verwacht op basis van verspreiding. Algemene soorten zoals gewone pad en bruine kikker kunnen verstoord en/of gedood worden door werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied.

Vervolgstappen

Er dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Dit is mogelijk door o.a. werkzaamheden uit te voeren vanuit één kant, zodat dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen naar een veilige omgeving.

5.6 Reptielen

Resultaten

Er zijn tijdens het locatiebezoek geen beschermde soorten reptielen aangetroffen en deze worden op basis van biotoop ook niet verwacht. Het onderzoeksgebied bestaat voornamelijk uit bosplantsoen en een aangrenzend braak liggend terrein. Daarnaast is het verspreidingsgebied van reptielen binnen Rotterdam beperkt tot de duinen van Hoek van Holland

Effecten

Er zijn geen beschermde reptielen aangetroffen binnen het onderzoeksgebied en deze worden ook niet verwacht. Effecten zijn daarmee uitgesloten.

Vervolgstappen

Door afwezigheid van beschermde soorten reptielen en biotoop voor deze reptielen zijn vervolgstappen niet benodigd.

5.7 Vissen

Resultaten

Binnen het onderzoeksgebied zijn meerdere watergangen aanwezig. Meer algemene vissoorten zijn hier zeker niet uit te sluiten.

Effecten

Mogelijk vinden er werkzaamheden plaats aan de bestaande watergangen. Hierbij worden watergangen uitgebreid en gedempt. Dit leidt mogelijk tot het doden en/of verwonden van vissen.

Vervolgstappen

Om het doden en/of verwonden van vissen is het noodzakelijk om te dempen water af te vangen en de vissen op een locatie waar geen werkzaamheden plaatsvinden uit te zetten. Bij werkzaamheden aan de water en oevers moeten vissen daarnaast de kans geboden worden om te kunnen vluchten. Dit kan door vanuit één richting te werken.

5.8 Ongewervelden

Resultaten

Het projectgebied betreft een bosplantsoen, het gronddepot en een braakliggend grasland. Op basis van dit biotoop is de aanwezigheid van beschermde libellen uitgesloten aangezien deze soorten gekoppeld zijn aan specifieke biotopen van natte omstandigheden. Mogelijk komen in het projectgebied wel algemeen voorkomende dagvlinders en libellen voor. Overige beschermde ongewervelden zoals mieren, kevers sprinkhanen en vlinders komen niet in de directe omgeving voor. Het gebied is mogelijk geschikt voor de platte schijfhoren. De soort komt in de directe omgeving niet voor en wordt derhalve niet verwacht.

Effecten

Beschermde soorten ongewervelden zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht. Effecten op beschermde ongewervelden zijn op basis van de biotoop en verspreidingsgegevens uitgesloten.

Vervolgstappen

Door afwezigheid van beschermde soorten ongewervelden en biotoop voor deze ongewervelden zijn vervolgstappen niet benodigd.

5.9 Exoten

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de aanwezigheid van invasieve en exotische plantensoorten. Op het zuidelijk perceel nabij de watergang die de percelen scheidt zijn verschillende exemplaren van reuzenberenklauw aangetroffen (zie figuur 22). Op basis van de verspreidingsgegevens van Aziatische duizendknopen in Rotterdam bevindt zich de dichtstbijzijnde groeilocatie van Japanse duizendknoop op circa 600 meter ten zuiden van het projectgebied ¹. Tijdens het veldbezoek op 28 mei zijn tevens twee nijlganzen ter plaatse waargenomen.

¹ [Aziatische duizendknopen Gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam N.V. en Gemeente Schiedam - versie NOVEMBER 2020 \(arcgis.com\)](#)

Figuur 22 Aangetroffen exemplaar van reuzenberenklauw

6 Referenties

- Boer, D. (2018). *WNB-onderzoek RMO-locatie Soesterbergstraat*. Bureau Stadsnatuur.
- Hendriks, R. (2021). *Rooiwerkzaamheden Soesterbergstraat, ecologische quickscan in het kader van wet Natuurbescherming*, gemeente Rotterdam.
- Heuvelman, P. (2017). *Quickscan toekomstige locatie Grond en reststoffenbank depot RMO Soesterbergstraat*, . Gemeente Rotterdam.
- Heuvelman, P. (2018). *Omgang met oeverwaluven op terrein Teugeweg/Soesterbergstraat*. Gemeente Rotterdam.
- Langstraat. (2020). *Buizerdonderzoek Soesterbergstraat te Rotterdam*. By Nature.
- Van der Gaag, D. (2020). *Proces-verbaal van bevindingen broedvogelinspectie metingen aan de Soesterbergstraat*. Gemeente Rotterdam.

7 Bijlages

7.1 Bijlage 1; Duiding Wet- en regelgeving

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dienen de plannen voor de ontwikkeling getoetst te worden aan de van kracht zijnde natuurwetgeving. Deze toetsing is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. In onderstaande paragrafen wordt kort de relevante wet- en regelgeving omtrent flora en fauna beschreven. In Bijlage 2 is een meer uitgebreide beschrijving opgenomen van deze kaders.

7.1.1 Wet natuurbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 januari 2017 in de Wet natuurbescherming (Wnb) geregeld. Het doel van deze wet is het beschermen en ontwikkelen van de natuur. In de wetteksten is vermeld dat een van de redenen voor natuurbescherming het behoud van haar intrinsieke waarde is. Verder staat het behouden en herstellen van de biodiversiteit genoemd als kernpunt, alsmede het duurzaam kunnen blijven inzetten van natuur voor ecosysteemdiensten. Er is daardoor ook een economisch doel gesteld, waarbij ook de natuurlijke kwaliteit van onze leefomgeving in acht dient te worden genomen. Verder moet er aandacht zijn voor een samenhangend beleid gericht op het behoud van waardevolle landschappen vanwege hun functie voor biodiversiteit, cultuurhistorie en maatschappelijke belang.

Sinds de invoering van Wnb ligt het bevoegd gezag bij de Provincies, welke het verlenen van vergunningen en ontheffingen en de handhaving delegeren naar de regionale milieudiensten. In Zuid-Holland moeten ontheffingen worden aangevraagd bij Omgevingsdienst Haaglanden (ODH). Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is belast met de handhaving.

Beschermde soorten

In de Wet natuurbescherming zijn de beschermde soorten in de volgende artikelen vastgelegd:

- Artikel 3.1: alle van nature in Nederland levende vogels. In de praktijk betreft het vooral de bescherming van actieve nesten van vogels, die gedurende de broedperiode niet mogen worden verstoord. Voor sommige vogelsoorten geldt dat nesten en eventuele vaste rustplaatsen jaarrond, dus ook buiten het broedseizoen, beschermd zijn.
- Artikel 3.5: alle soorten (die in Nederland voorkomen) van de EU-Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern (planten) en Bonn (trekvoegels en andere migrerende dieren zoals zeezoogdieren). Bijlage 3, tabel 1
- Artikel 3.10: Beschermingsregime overige soorten. De lijsten met deze soorten zijn als bijlagen bij de wet opgenomen. Bijlage 3, tabel 2 omvat de Nederlandse diersoorten en de Nederlandse planten.

Hierbij is het verboden bij deze wet:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Uitgezonderd van bovenstaande lijsten zijn:

- Soorten die worden aangewezen door de provincies als zijnde niet of juist wel beschermd in die provincie. Bijlage 3 tabel 3
- Dieren waarop gejaagd mag worden (zie artikel 3.20)
- Dieren die middels een AMvB worden aangewezen als overlast gevend of schadelijk (zie artikel 3.16)
- Middels een AMvB aan te wijzen invasieve exoten (zie artikel 3.19)

Vrijstelling en ontheffing zijn bij alle beschermingsregimes mogelijk indien aan bepaalde wettelijke belangen wordt voldaan. Ruimtelijke ingrepen of economische ontwikkelingen zijn geen wettelijke belangen. Daarnaast geldt bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling altijd de zorgplicht conform artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een algemene zorgplicht opgenomen voor zowel soorten als voor gebieden in artikel 1.11 van hoofdstuk 1. In lid 2 van dit artikel wordt expliciet gemaakt dat negatieve effecten op natuurgebieden of inheemse in het wild levende soorten dieren en planten zo veel mogelijk voorkomen moeten worden. De zorgplicht geldt voor iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat er door zijn of haar handelen, of het nalaten daarvan, negatieve effecten op natuurgebieden of in het wild levende inheemse soorten kunnen optreden. Zorgplicht strekt zich ook uit tot de leefomgeving van dieren en planten; je mag het biotoop dus ook niet aantasten. In lid 3 is aangegeven dat zorgplicht slechts gedeeltelijk voor jacht, schadebestrijding en visserij geldt.

Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming.

7.1.2 Natuurnetwerk Nederland

De ecologische hoofdstructuur, ook wel 'Natuurnetwerk Nederland' genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstig te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Deze NNN-gebieden leveren een belangrijke bijdrage aan het behoud en de versterking van de biodiversiteit in Nederland. De NNN-gebieden zijn opgebouwd uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingzones. In gemeente Rotterdam zijn alle NNN-gebieden en verbindingen gelegen in het buitengebied van Rotterdam of direct langs de grote rivieren.

7.1.3 Rotterdams Beleid

De Rotterdamse Natuurkaart

Op 18 maart 2014 heeft het college van B&W van Rotterdam de Natuurkaart Rotterdam vastgesteld, waarin de ambities van de gemeente Rotterdam op het gebied van de ecologie en natuur zijn vastgelegd. Er wordt ingezet op het verbinden van gebieden waar ecologische kwaliteit aanwezig is. Ook wil men d.m.v. de Natuurkaart Rotterdam de omgevingskwaliteit verbeteren door meer rekening te houden met de ecologische mogelijkheden en onmogelijkheden op ontwikkellocaties. De Natuurkaart is dus een instrument om ruimtelijke ontwikkelingen te ondersteunen.

In het kaartgedeelte van de Natuurkaart Rotterdam is de ecologische structuur van de gemeente Rotterdam op hoofdlijnen weergegeven. De kaart laat de kerngebieden zien waar hoge ecologische waarden aanwezig zijn of verwacht kunnen worden, alsmede de reeds aanwezige verbindingzones tussen deze kerngebieden en de verbindingzones met NNN-gebieden. De Natuurkaart Rotterdam signaleert ook de knelpunten in de ecologische structuur. In de Natuurkaart Rotterdam is geen verbinding gemaakt met het Rotterdamse duurzaamheidsbeleid.

Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie

Het Rotterdams duurzaamheidsbeleid is vastgelegd in het Programma Duurzaam.

In **Programma Duurzaam** staan de volgende ambities:

- Elke ontwikkeling moet leiden tot een meer gezonde, groene, kindvriendelijk en schone leefomgeving
- Elke ontwikkeling moet leiden tot waarde creatie en toekomstbestendigheid
- Elke ontwikkeling moet leiden tot minimaal 50% CO₂-reductie en 100% klimaatbestendigheid in 2025

Deze ambitie is in het Programma Duurzaam geconcretiseerd in 10 duurzaamheidsopgaven.

Het vergroten van de biodiversiteit en inzetten op ecologische robuustheid kan een positieve bijdrage leveren aan de volgende van deze duurzaamheidsopgaven:

- Bevorderen van duurzame gebiedsontwikkeling (duurzaamheidsopgave 10).
- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering door bijvoorbeeld de realisatie van groene daken om hittestress tegen te gaan (duurzaamheidsopgave 9).
- Groener maken van de stad (duurzaamheidsopgave 6).

7.2 Bijlage 2; Uitgebreide toelichting op wetgevende kaders **Wet natuurbescherming**

Doel van de Wet natuurbescherming:

In artikel 1.10 van hoofdstuk 1, is aangegeven dat het doel van de wet is:

- Het beschermen en ontwikkelen van natuur (1.10 lid a). In dit lid wordt ook opgemerkt dat een van de redenen voor de natuurbescherming haar intrinsieke waarde is.
- Het behouden en herstellen van de biodiversiteit (1.10a).
- Het duurzaam kunnen blijven inzetten van natuur voor ecosysteemdiensten (1.10 lid b). Er is dus ook een economisch doel.
- Samenhangend beleid gericht op het behoud van waardevolle landschappen vanwege hun functie voor biodiversiteit, cultuurhistorie en maatschappelijke functies.

Actieve Natuurbescherming

De EU heeft haar lidstaten de plicht opgelegd zorg te dragen voor een goede stand van de natuur. In de Wet natuurbescherming heeft daarom actieve natuurbescherming een grotere rol. De actieve natuurbescherming is in hoofdstuk 1 in de artikelen 1.5 tot en met 1.10 en 1.12 vormgegeven. Om de EU-doelstellingen te halen wordt er door het ministerie van EZ een Nationale Natuurvisie opgesteld. Het doel is het behoud en zo mogelijk versterken van de biodiversiteit. In artikel 1.5 wordt expliciet de koppeling gelegd tussen een goede biodiversiteit, het goed functioneren van de ecosystemen en het borgen van evenwichtige en duurzame economische ontwikkeling (zie lid 3). In artikel 1.5 krijgen ook de zogenoemde rode lijsten een status binnen de Wet natuurbescherming; namelijk als monitoringsinstrument voor de stand der natuur in Nederland (zie lid 4).

In artikel 1.7 is aangegeven dat de provincies in het kader van actieve natuurbescherming vierjaarlijks een provinciale natuurvisie opstellen. In artikel 1.7 lid 3 is aangegeven dat in de provinciale natuurvisie Provincie het biodiversiteitsbeleid moet integreren met het algemeen economisch beleid, ruimtelijk beleid milieubeleid, waterbeleid en cultuurbeleid.

Zuid-Holland is hier wel al mee bezig maar gaat deze visie op zijn vroegst eind 2017 gereed hebben (het opzetten van het vergunningen traject voor passieve soortbescherming kost op dit moment (januari 2017) nog alle capaciteit).

De Wet natuurbescherming kent geen verplichting voor gemeenten om een Gemeentelijke Natuurvisie op te stellen. Een aantal gemeenten hebben dit echter wel al gedaan. Een Gemeentelijke Natuurvisie wordt soms opgesteld als instrument voor stimulering van de gemeentelijke economische maar vaak ook als voorbereiding op het in werking treden van de Omgevingswet. De gemeentelijke Natuurvisie wordt dan te zijner tijd opgenomen in de op te stellen Omgevingsvisie. Een onderdeel natuur moet hierin opgenomen zijn.

Zorgplicht

Zowel de Natuurbeschermingswet 1998 als de Flora- en Faunawet kenden zorgplichtbepalingen. In de Wet natuurbescherming zijn deze gezamenlijk ondergebracht in een algemene zorgplicht voor zowel soorten als voor gebieden in artikel 1.11 van hoofdstuk 1. In lid 2 van dit artikel wordt expliciet gemaakt dat negatieve effecten op natuurgebieden of inheemse in het wild levende soorten dieren en planten zo veel mogelijk voorkomen moeten worden. De zorgplicht geldt voor iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat er door zijn of haar handelen, of het nalaten daarvan, negatieve effecten op natuurgebieden of in het wild levende inheemse soorten kunnen optreden. Zorgplicht strekt zich ook uit tot de leefomgeving van dieren en planten; je mag het biotoop dus ook niet aantasten. In lid 3 is aangegeven dat zorgplicht slechts gedeeltelijk voor jacht, schadebestrijding en visserij geldt.

Bevoegd gezag

In artikel 1.3 van hoofdstuk 1 van de Wet natuurbescherming is vastgelegd dat het bevoegd gezag bij de provincie ligt waar een activiteit of ontwikkeling plaats vindt. De afgifte van ontheffingen en vergunningen in het kader van de Wet natuurbescherming, en de handhaving van deze vrijstellingen, is door de provincies uitbesteed aan de omgevingsdiensten. In Zuid-Holland worden ontheffingen en vergunningen beoordeeld en verleend door de Omgevingsdienst Haaglanden. Handhaving wordt verzorgd door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Onder de Flora- en faunawet was het Ministerie van EZ het bevoegd gezag (althans voor soortbescherming). Dit werd uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Voor provinciegrens overstijgende of gevoelige zaken (kustverdediging, rijks-infrastructuur, militaire zaken) blijft EZ ook onder de Wet natuurbescherming het bevoegd gezag. Het goedkeuren van Gedragscodes blijft om die reden ondergebracht bij RVO.

Vrijstellingen en Gedragscodes.

In de Wet natuurbescherming zijn de vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen geregeld in hoofdstuk 5. De mogelijkheid tot het werken met gedragscodes is echter geregeld in hoofdstuk 3 artikel 3.31.

In artikel 5.1 is ook de behandeltermijn van een aanvraag vastgelegd; 13 weken met een maximale verlenging van 7 weken. Aan een ontheffing of vergunning kunnen voorwaarden zijn verbonden (zie artikel 5.3). Een ontheffing of vergunning kan worden ingetrokken als de houder van de vrijstelling zich niet aan de voorwaarden houdt, de vrijstelling heeft verkregen op onjuiste gronden of de omstandigheden zijn gewijzigd (artikel 5.4).

Onder de Wet natuurbescherming is het gebruik van generieke ontheffingen voor te ontwikkelen gebieden (gebiedsvergunning) expliciet benoemd als mogelijkheid (artikel 5.6).

In artikel 3.31 van hoofdstuk 3 (paragraaf 3.7) staat dat het mogelijk is te werken met een goedgekeurde gedragscode indien de werkzaamheden zijn beschreven en aangetoond kan worden dat er ook daadwerkelijk wordt gewerkt conform die gedragscode. Een leidraad of werkprotocol is dus vereist.

Voor bestendig beheer, bestendig onderhoud en bestendig gebruik is de toepassing van gedragscodes vergelijkbaar met de vroegere Flora- en faunawet.

In de Wet natuurbescherming is de mogelijkheid voor het gebruik van een gedragscode bij Ruimtelijke ingrepen verruimd ten opzichte van de Flora en faunawet; ook bij soorten die voorkomen op de EU-Habitatrichtlijn en EU-Vogelrichtlijn kan nu een gedragscode worden gebruikt mits de werkzaamheden vallen onder één in deze richtlijnen genoemde belangen. Het gebruik van gedragscodes voor ruimtelijke ingrepen is in de nieuwe wet gevoeliger geworden voor verwarring of misbruik. De verwachting is dat deze onduidelijkheid de komende jaren tot veel rechtszaken zal leiden. Via jurisprudentie zal duidelijkheid moeten ontstaan.

Overgangsrecht

Hoofdstuk 9 van de Wet natuurbescherming regelt de overgangsbepalingen.

In artikel 9.1 is aangegeven dat de onder de Natuurbeschermingswet 1998 aangewezen beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) onder artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming komen te vallen.

In artikel 9.6 is aangegeven dat lopende ontheffingen en gedragscodes geldig blijven tot het einde van hun looptijd. Voor het werkingsgebied van de gedragscode blijft dus eigenlijk de Flora- en faunawet nog van toepassing. Dit heeft consequenties voor de soorten die onder de gedragscode vallen! (Zie hierna).

Bescherming van natuurgebieden

Ten aanzien van gebiedsbescherming (Natura 2000) verandert er weinig ten opzichte van de voorgaande wetgeving (Natuurbeschermingswet) aangezien dit hoofdzakelijk Europese regelgeving betreft.

In Nederland staan de instandhoudingsdoelen van een groot aantal Natura 200 gebieden onder druk door een te hoge stikstofdepositie. Om dit het hoofd te bieden is in 2015 het beleid Programma Aanpak Stikstof (PAS) van kracht geworden. De PAS is onveranderd opgenomen in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Besluit Natuurbescherming, behorende bij de Wet natuurbescherming.

Beschermde soorten

In de Wet natuurbescherming zijn de beschermde soorten in de volgende artikelen vastgelegd:

- Artikel 3.1: alle van nature in Nederland levende vogels.
- Artikel 3.5: alle soorten (die in Nederland voorkomen) van de EU-Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern (planten) en Bonn (trekvoogels en andere migrerende dieren zoals zeezoogdieren).
- Artikel 3.10: "Overige soorten". Dit zijn de "Nederlandse soorten" vergelijkbaar met de Tabel 2 soorten uit de Flora- en faunawet. De lijsten met deze soorten zijn als bijlagen bij de wet zijn opgenomen en niet in een aparte AMvB zoals bij de Flora- en Faunawet het geval was. Lijsten A omvatten de Nederlandse diersoorten en B is een lijst met Nederlandse planten.

Uitgezonderd van bovenstaande lijsten met beschermde soorten zijn:

- Soorten die worden aangewezen door de provincies als zijnde niet of juist wel beschermd in die provincie. *Let op:* Hierdoor zijn er verschillen in de beschermde soorten tussen de provincies.
- Dieren waarop gejaagd mag worden (de soorten zijn genoemd in artikel 3.20).
- Dieren die middels een AMvB worden aangewezen als overlast gevend of schadelijk (zie artikel 3.16).
- Middels een AMvB aan te wijzen invasieve exoten (zie artikel 3.19).

De lijst met via de Wet natuurbescherming beschermde soorten bevat deels andere soorten dan welke onder de Flora- en faunawet beschermd waren. Vooral de lijst met Overige soorten wijkt flink af van de vroegere Tabel 2. Het aantal beschermde plantensoorten is flink afgenomen en er zijn een aantal insectensoorten toegevoegd.

Voor soorten uit de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn er geen wijzigingen.

Invasieve exoten

In artikel 3.19 is aangegeven dat er beleid moet komen voor de bestrijding van invasieve exoten. Het ministerie is momenteel bezig hiervoor een lijst met te bestrijden soorten op te stellen. Verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de bestrijding van de invasieve exoten komt bij de Provincies te liggen. Hoe dit beleidsveld zich gaat ontwikkelen is nog niet inzichtelijk maar het lijkt voor de hand liggend dat de gemeenten hierin een rol zullen krijgen.

7.3 Bijlage 3; Beschermde soorten die in Zuid-Holland voorkomen (exclusief vogels)

Bron: Omgevingsdienst Haaglanden <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/files/wnb/Indicatieve-lijst%20beschermde%20soorten%20Wnb.pdf>

N.B. Deze lijst is indicatief en niet limitatief. Omdat de verspreiding van plant- en diersoorten niet statisch is, kan deze lijst na verloop van tijd wijzigen. Het is niet uitgesloten dat bij wet beschermde soorten die niet vermeld zijn op deze lijst toch in Zuid-Holland worden waargenomen.

Voor beschermde vogelsoorten wordt verwezen naar de 'List of birds of the European Union – June 1999' (die jaarlijks wordt bijgewerkt), te vinden onder de link

http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/eu_species/list_birds_en.htm.

Omdat de EU-lijst van beschermde vogelsoorten zeer omvangrijk is (inclusief vele dwaalgasten), zijn ten behoeve van de overzichtelijkheid geen vogels opgenomen in onderstaande lijst. Vanwege de grote mobiliteit van vogels, heeft het geen zin voor deze diergroep een aparte Zuid-Hollandse lijst op te stellen.

1. Soorten strikt beschermd onder artikel IV van de EU-habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en/of bijlage I bij het Verdrag van Bonn (zie artikel 3.5 van Wnb)

Nederlandse naam	Latijnse naam
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>
Bultrug	<i>Megaptera novaeangliae</i>
Dikkopschildpad	<i>Caretta caretta</i>
Dwergvinvis	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>
Gestreepte dolfijn	<i>Stenella coeruleoalba</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>
Gewone spitssnuitdolfijn	<i>Mesoplodon bidens</i>
Gewone vinvis	<i>Balaenoptera physalus</i>
Griend	<i>Globicephala melas</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>
Houting/Noordzeehouting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>

Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Kemps zeeschildpad	<i>Lepidochelys kempii</i>
Kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>
Otter	<i>Lutra lutra</i>
Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>
Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Potvis	<i>Physeter macrocephalus</i>
Rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i>
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Steur	<i>Acipenser sturio</i>
Tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>
Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>
Witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>

2. Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb), niet vallend onder de provinciale vrijstelling voor bestendig beheer of onderhoud en ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

Nederlandse naam	Latijnse naam
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>
Bergnachtorchis	<i>Platanthera chlorantha</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>
Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>
Bruine eikenpage	<i>Satyrium ilicis</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>
Duinparelmoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Karhuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>
Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>
Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>
Kwabaal	<i>Lota lota</i>
Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>
Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>
Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>
Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>
Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i>

Wilde ridderspoor
Wilde weit
Wolfskers

Consolida regalis
Melampyrum arvense
Atropa bella-donna

